

784**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI**

z dnia 14 czerwca 2002 r.

w sprawie urlopów funkcjonariuszy Straży Granicznej.

Na podstawie art. 90 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. Nr 78, poz. 462, z 1991 r. Nr 94, poz. 422, z 1992 r. Nr 54, poz. 254, z 1993 r. Nr 12, poz. 52, z 1994 r. Nr 53, poz. 214, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, Nr 34, poz. 163 i Nr 104, poz. 515, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 124, poz. 583, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 110, poz. 1255, z 2001 r. Nr 45, poz. 498, Nr 106, poz. 1149 i Nr 110, poz. 1189 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa warunki przyznawania funkcjonariuszom Straży Granicznej urlopów wypoczynkowych, płatnych urlopów dodatkowych, płatnych urlopów zdrowotnych, płatnych urlopów okolicznościowych i urlopów bezpłatnych, a także wymiar tych urlopów oraz tryb postępowania w tych sprawach.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa — ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej,
- 2) przełożony właściwy w sprawach osobowych — Komendanta Głównego Straży Granicznej, komendanta oddziału Straży Granicznej i komendanta ośrodka szkolenia Straży Granicznej,
- 3) funkcjonariusz — funkcjonariusza Straży Granicznej.

§ 3. 1. Funkcjonariuszowi, który przed przyjęciem do służby w Straży Granicznej był zatrudniony lub pozostawał w stosunku służbowym, zalicza się okres tego zatrudnienia lub służby do okresu, od którego zależy prawo do pierwszego urlopu wypoczynkowego, według zasad określonych w Kodeksie pracy lub przepisach szczególnych.

2. Funkcjonariuszowi, który przed przyjęciem do służby w Straży Granicznej wykorzystał urlop wypoczynkowy za dany rok, albo otrzymał ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop, nie przysługuje urlop wypoczynkowy w roku przyjęcia do służby w Straży Granicznej. Prawo do urlopu powstaje z dniem 1 stycznia następnego roku kalendarzowego.

3. Funkcjonariuszowi, który przed przyjęciem do służby w Straży Granicznej wykorzystał urlop wypoczynkowy za dany rok w wymiarze proporcjonalnym do okresu przepracowanego u dotychczasowego pracodawcy, albo otrzymał w takim wymiarze ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop, przysługuje urlop wypoczynkowy w wymiarze proporcjonalnym do okresu służby w Straży Granicznej w danym roku.

4. Przy ustalaniu wymiaru urlopu, o którym mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu

pracy, przy czym wymiar tego urlopu liczony łącznie z wymiarem urlopu proporcjonalnego wykorzystanego za dany rok u dotychczasowego pracodawcy nie może przekroczyć 30 dni kalendarzowych, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy, z tym że dzień urlopu wykorzystanego w dniach roboczych przed podjęciem służby w Straży Granicznej traktuje się na równi z dniem kalendarzowym urlopu przysługującego funkcjonariuszowi.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, urlopu wypoczynkowego udziela się nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy służby w Straży Granicznej.

§ 4. 1. Urlop wypoczynkowy funkcjonariusza pełniącego służbę w systemie jednoczasowym nie może rozpoczynać się ani kończyć w dniu, który zgodnie z rozkładem czasu służby określonym w przepisach odrębnych jest dniem wolnym od służby.

2. Urlop wypoczynkowy funkcjonariusza pełniącego służbę w systemie zmianowym zaczyna się w dniu następnym po służbie lub wykorzystaniu czasu wolnego przysługującego za służbę bezpośrednio poprzedzającą urlop oraz kończy w dniu poprzedzającym kolejną służbę.

§ 5. 1. Urlop wypoczynkowy powinien być udzielany zgodnie z planem urlopów.

2. Plan urlopów ustalają:

- 1) Komendant Główny Straży Granicznej — dla swoich zastępców, komendantów oddziałów Straży Granicznej, komendantów ośrodków szkolenia Straży Granicznej, kierowników jednostek organizacyjnych Komendy Głównej Straży Granicznej oraz innych funkcjonariuszy bezpośrednio podlegających Komendantowi Głównemu Straży Granicznej, a także dla Komendanta Granicznej Placówki Kontrolnej Straży Granicznej Warszawa-Okęcie,
- 2) kierownicy jednostek organizacyjnych Komendy Głównej Straży Granicznej — dla podległych im funkcjonariuszy,
- 3) komendanci oddziałów oraz komendanci ośrodków szkolenia Straży Granicznej — dla swoich zastępców, naczelników wydziałów, komendantów strażnic Straży Granicznej, komendantów granicznych placówek kontrolnych Straży Granicznej, komendantów dywizjonów Straży Granicznej oraz innych funkcjonariuszy bezpośrednio podlegających komendantowi oddziału lub ośrodka szkolenia,
- 4) komendanci strażnic, granicznych placówek kontrolnych i dywizjonów Straży Granicznej, dowódcy pododdziałów, naczelnicy wydziałów i kierownicy samodzielnych sekcji w oddziałach i ośrodkach

szkolenia Straży Granicznej, a także kierownicy zakładów i komendanci szkół w ośrodkach szkolenia Straży Granicznej — dla podległych im funkcjonariuszy.

3. Plany urlopów ustala się, biorąc pod uwagę wnioski funkcjonariuszy i konieczność zapewnienia normalnego toku służby.

4. Plan urlopów sporządza się do końca roku poprzedzającego rok objęty tym planem. Plan urlopów podaje się do wiadomości funkcjonariuszy w sposób przyjęty w danej jednostce organizacyjnej Straży Granicznej.

§ 6. Funkcjonariuszowi skierowanemu do szkoły lub na przeszkolenie albo na studia w kraju lub do akademii lub innych szkół (kursów) za granicą należy udzielić urlopu wypoczynkowego za dany rok kalendarzowy przed tym skierowaniem, jeżeli czas trwania szkolenia uniemożliwiłby udzielenie urlopu w trakcie lub po zakończeniu przeszkolenia w tym roku kalendarzowym lub w ciągu pierwszych 3 miesięcy następnego roku.

§ 7. Funkcjonariuszowi, na jego wniosek, udziela się urlopu wypoczynkowego bezpośrednio po urlopie macierzyńskim lub po urlopie udzielonym na warunkach urlopu macierzyńskiego.

§ 8. 1. Jeżeli funkcjonariusz nie może rozpocząć urlopu wypoczynkowego w ustalonym terminie z przyczyn usprawiedliwiających nieobecność, a w szczególności z powodu zwolnienia od zajęć służbowych, czasowej niezdolności do służby wskutek choroby, odosobnienia w związku z chorobą zakaźną lub urlopu macierzyńskiego, rozpoczęcie urlopu przesuwają się na termin późniejszy.

2. Urlopu wypoczynkowego w części niewykorzystanej z powodu czasowej niezdolności do służby wskutek choroby w czasie urlopu udziela się funkcjonariuszowi w terminie późniejszym.

3. Udzielenie urlopu wypoczynkowego niewykorzystanego w całości lub w części z przyczyn, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz z ważnych względów służbowych, następuje w terminie zgodnym z wnioskiem funkcjonariusza, pod warunkiem że nie zakłóca normalnego toku służby.

4. W sprawach, o których mowa w ust. 3, właściwy jest przełożony uprawniony do ustalenia planu urlopów dla funkcjonariusza.

§ 9. Zgodę na odwołanie funkcjonariusza z urlopu wypoczynkowego z ważnych względów służbowych oraz na wstrzymanie z tego powodu udzielenia urlopu w całości lub w części wyraża przełożony właściwy w sprawach osobowych.

§ 10. Urlop wypoczynkowy może być wykorzystany, na wniosek funkcjonariusza, w częściach, z tym że co najmniej jedna część urlopu powinna obejmować nie mniej niż 14 kolejnych dni kalendarzowych.

§ 11. 1. Wymiar corocznego płatnego urlopu dodatkowego ze względu na okresy służby wynosi:

- 1) 5 dni kalendarzowych — dla funkcjonariusza posiadającego 15-letni staż służby,
- 2) 10 dni kalendarzowych — dla funkcjonariusza posiadającego 20-letni staż służby,
- 3) 15 dni kalendarzowych — dla funkcjonariusza posiadającego 25-letni staż służby.

2. Do stażu służby, o którym mowa w ust. 1, zalicza się okresy służby w Straży Granicznej, okresy innej służby traktowane jako równorzędne ze służbą w Straży Granicznej, w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, a także okresy pracy zaliczonej do wysługi lat w Straży Granicznej na podstawie art. 151 ust. 5 ustawy.

§ 12. Wymiar corocznego płatnego urlopu dodatkowego ze względu na wiek funkcjonariusza wynosi:

- 1) 5 dni kalendarzowych — po ukończeniu 40 lat życia,
- 2) 10 dni kalendarzowych — po ukończeniu 45 lat życia,
- 3) 15 dni kalendarzowych — po ukończeniu 55 lat życia.

§ 13. 1. Wymiar corocznego płatnego urlopu dodatkowego ze względu na pełnienie służby w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia wynosi:

- 1) 5 dni kalendarzowych, przy pierwszym stopniu szkodliwości obejmującym służbę wykonywaną:
 - a) w warunkach narażenia na działanie substancji toksycznych niekumulujących się w organizmie,
 - b) w pomieszczeniach zamkniętych, w których ze względów technologicznych utrzymuje się stale temperatura efektywna powyżej 25°C lub poniżej 10°C,
 - c) w warunkach narażenia na promieniowanie ultrafioletowe lub podczerwone,
 - d) w środowisku o względnej wilgotności powietrza przekraczającej 80%, w wodzie lub błocie,
 - e) w zaciemnionych pomieszczeniach o stale obniżonej w stosunku do normy jasności oświetlenia, w warunkach ciągłego migotania punktów świetlnych aparatury wskaźnikowej lub działania urządzeń projekcyjnych,
 - f) w pomieszczeniach, w których konieczne jest stałe stosowanie sztucznego oświetlenia,
 - g) w radiowych obiektach nadawczych i centrach radioodbiorczych, w stacjach radiowych, radiolokacyjnych i radioliniowych;
- 2) 7 dni kalendarzowych, przy drugim stopniu szkodliwości obejmującym służbę wykonywaną:
 - a) w warunkach narażenia na działanie substancji toksycznych kumulujących się w organizmie,
 - b) w warunkach narażenia na obniżone lub podwyższone ciśnienie, wynikające z procesu technologicznego (np. w komorach ciśnieniowych, kesonowych),

- c) w pomieszczeniach specjalnych zagłębionych i półzagłębionych, obwałowanych,
 - d) w warunkach narażenia na hałas (powyżej dopuszczalnych norm),
 - e) przy montażu, konserwacji i naprawie akumulatorów,
 - f) przy załadunku, rozładunku, transporcie i magazynowaniu paliwa oraz uzupełnianiu nim sprzętu;
- 3) 10 dni kalendarzowych, przy trzecim stopniu szkodliwości obejmującym służbę wykonywaną:
- a) przy wytwarzaniu (niszczeniu) oraz magazynowaniu i transportowaniu materiałów wybuchowych, łatwo palnych i samozapalnych,
 - b) przy naprawie urządzeń elektromagnetycznych znajdujących się pod napięciem powyżej 220 V, wykonanych zgodnie z przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy w energetyce,
 - c) przy rozbudowie, remoncie, konserwacji kanalizacji technicznej oraz naprawie i konserwacji linii kablowych w studzienkach i komorach kablowych,
 - d) pod ziemią lub wodą,
 - e) w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące,
 - f) w warunkach narażenia na pyły lub aerozole rozpuszczalnych soli metali ciężkich,
 - g) w warunkach narażenia na działanie pól elektromagnetycznych wysokiej częstotliwości od 0,1 MHz do 300 000 MHz w strefie zagrożenia,
 - h) polegającą na pełnieniu stałych dyżurów przy obsłudze źródeł promieniowania elektromagnetycznego w zakresie częstotliwości od 0,2 MHz do 300 000 MHz w warunkach zmieniającego się natężenia na granicy strefy zagrożenia i strefy pośredniej,
 - i) przy przewijaniu kabli oraz remoncie i konserwacji linii kablowych w ostonie ołowiowej;
- 4) 15 dni kalendarzowych, przy czwartym stopniu szkodliwości obejmującym służbę wykonywaną w warunkach narażenia na działanie czynników rakotwórczych określonych w odrębnych przepisach lub innych czynników podobnie działających, jeśli zostanie to stwierdzone przez jednostkę badawczo-rozwojową prowadzącą badania z zakresu medycyny pracy.

2. Urlop dodatkowy, o którym mowa w ust. 1, przysługuje funkcjonariuszowi po upływie roku pełnienia służby w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia, natomiast przyznanie funkcjonariuszowi kolejnych urlopów następuje z dniem 1 stycznia każdego roku kalendarzowego.

3. Warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a) oraz pkt 2 lit. a) i d), uważa się za spełnione, jeżeli w miejscu pełnienia służby są przekroczone najwyższe dopuszczalne stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia określone w odrębnych przepisach, stwierdzone przez laboratoria uprawnione na podstawie Kodeksu pracy do badania i pomiaru czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

4. Służbę wykonywaną w warunkach, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. g), uważa się za pełnioną w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia, jeżeli jest pełniona przez połowę dopuszczalnego czasu przebywania w strefie zagrożenia, natomiast w pozostałych przypadkach wymienionych w ust. 1, jeżeli jest pełniona co najmniej przez połowę obowiązującego czasu służby.

5. Przerwa w pełnieniu służby w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia, z powodu choroby, urlopu, zwolnienia od zajęć służbowych czy wynikająca z potrzeb służbowych, trwająca nie dłużej niż 3 miesiące w ciągu roku, jest wliczana do okresu, o którym mowa w ust. 2.

6. Funkcjonariuszowi pełniącemu służbę na stanowisku, na którym występują warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia uzasadniające przyznanie urlopu dodatkowego w różnym wymiarze, przyznaje się jeden urlop w wymiarze korzystniejszym.

7. Oceny warunków uciążliwości lub szkodliwości dla zdrowia uprawniających do uzyskania urlopu dodatkowego dokonują komisje powołane przez przełożonych właściwych w sprawach osobowych z udziałem przedstawicieli służby medycyny pracy, związku zawodowego funkcjonariuszy i służby bhp.

§ 14. 1. W razie zbiegu uprawnień do urlopu dodatkowego z różnych tytułów funkcjonariuszowi przyznaje się jeden urlop dodatkowy w wymiarze najkorzystniejszym, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W razie zbiegu uprawnień do urlopu dodatkowego, o którym mowa w § 13 ust. 1, z uprawnieniami do urlopu dodatkowego przysługującego z innego tytułu, uprawnienia sumuje się, jednak łączny wymiar urlopu nie może przekroczyć 15 dni kalendarzowych.

§ 15. Funkcjonariuszowi, który wykorzystał urlop dodatkowy przysługujący za dany rok kalendarzowy, a następnie nabył w ciągu tego roku prawo do urlopu dodatkowego w wyższym wymiarze, przysługuje urlop uzupełniający.

§ 16. Urlopy dodatkowe, o których mowa w § 11 i 12, mogą być na wniosek funkcjonariusza wykorzystane w dwóch częściach, z wyjątkiem urlopów dodatkowych, których wymiar wynosi 5 dni.

§ 17. 1. Do wymiaru urlopu dodatkowego nie wlicza się dni ustawowo wolnych od pracy.

2. Do urlopu dodatkowego stosuje się odpowiednio przepisy § 4 — 9.

§ 18. 1. Płatnego urlopu okolicznościowego udziela się funkcjonariuszowi przenoszonemu z urzędu do pełnienia służby w innej miejscowości, jeżeli z przeniesieniem wiąże się zmiana jego miejsca zamieszkania.

2. Urlopu okolicznościowego udziela się w wymiarze od 3 do 7 dni kalendarzowych, w zależności od położenia nowego miejsca zamieszkania, warunków rodzinnych i innych okoliczności mających bezpośredni wpływ na warunki przeniesienia. Urlop okoliczności-

wy może być na wniosek funkcjonariusza wykorzystany w częściach.

§ 19. Funkcjonariuszowi udziela się, na wniosek komisji lekarskiej podległej ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, płatnego urlopu zdrowotnego jednorazowo na okres do 2 miesięcy, z tym że wymiar tego urlopu w ciągu kolejnych 12 miesięcy nie może przekroczyć 6 miesięcy.

§ 20. 1. Funkcjonariuszowi na jego wniosek można udzielić urlopu bezpłatnego z ważnych przyczyn, jeżeli nie zakłóci to toku służby, z zastrzeżeniem § 21.

2. Urlopu bezpłatnego, o którym mowa w ust. 1, udziela przełożony właściwy w sprawach osobowych, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Urlopu bezpłatnego w wymiarze powyżej roku udziela Komendant Główny Straży Granicznej.

4. Przy udzielaniu urlopu bezpłatnego, dłuższego niż 3 miesiące, przełożony udzielający urlopu może przewidzieć dopuszczalność odwołania funkcjonariusza z urlopu bezpłatnego z ważnych względów służbowych, w każdym czasie, po uprzednim poinformowaniu funkcjonariusza o tym fakcie co najmniej 14 dni przed terminem przewidzianego podjęcia służby.

§ 21. 1. Funkcjonariuszowi, który wyjeżdża za granicę wspólnie z małżonkiem przeniesionym do pełnienia służby (pracy) w przedstawicielstwie dyplomatycznym, misji dyplomatycznej, urzędzie konsularnym lub instytucie polskim, udziela się, na jego wniosek, urlopu bezpłatnego na czas trwania tej służby (pracy).

2. Po odwołaniu małżonka do kraju funkcjonariusz, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany zgłosić się do

służby w terminie miesiąca od dnia powrotu z zagranicy; funkcjonariusz ten obejmuje stanowisko służbowe zajmowane przed urlopem lub inne równorzędne.

§ 22. 1. W przypadku korzystania przez funkcjonariusza z urlopu bezpłatnego dłuższego niż jeden miesiąc, urlop wypoczynkowy i urlop dodatkowy ulegają skróceniu o 1/12 za każdy miesiąc urlopu bezpłatnego, nie więcej jednak niż za 12 miesięcy. Jeżeli urlopy za ten rok zostały już wykorzystane, skróceniu ulegają urlopy za następny rok kalendarzowy.

2. W przypadku korzystania przez funkcjonariusza w ciągu roku kalendarzowego z kilku urlopów bezpłatnych urlopy te sumuje się.

3. Przy ustalaniu wymiaru urlopu, o którym mowa w ust. 1, niepełny dzień urlopu zaokrągla się w górę do pełnego dnia.

§ 23. 1. Urlopów, o których mowa w § 19, § 20 ust. 1 i § 21 ust. 1, udziela się w formie rozkazu personalnego.

2. Urlopów, o których mowa w § 18 ust. 1, § 19 i § 21 ust. 1, udziela przełożony właściwy w sprawach osobowych.

§ 24. Przepisy rozporządzenia stosuje się od dnia 16 czerwca 2002 r.

§ 25. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji:

K. Janik